

Ellers vil jeg gjerne få si for mitt vedkommende at jeg tror hele denne saken nå eigner seg til en mest mulig omhyggelig, inngående og samvittighetsfull, men dog rolig og nøktern vurdering. Jeg ser en slik praktisk forandring i Stortingets arbeidsplan som jeg antydet, ikke som noen panikkforanstaltning — det er bare for å åpne en adgang til å behandle saken på den praktisk sett best mulige måte. Og jeg vil som sagt eventuelt komme tilbake med et forslag her hvis jeg får noen støtte for denne tanke.

Statsminister Gerhardsen: Jeg kan bekrefte det statsråd Skogly sa når det gjelder dette spørsmålets behandling i Regjeringen. Vi fikk av statsråd Skogly melding om at rapporten var kommet, i møte torsdag i forrige uke. Statsråd Skogly hadde selv på det tidspunkt ikke hatt anledning til å lese rapporten, men han hadde sett noe på den, og gav oss en ganske kort og overflatisk orientering om hva den inneholder. Det sier seg selv at rapporten under alle omstendigheter skulle ekspederes til riksadvokaten, og Regjeringen brakte på det rene at det da ville skje med en gang.

Så var en da i den situasjon at kommunalministeren hadde fått to eksemplarer av den nokså omfattende rapporten. Det ene eksemplar ble altså sendt til Riksadvokaten, og ett eksemplar hadde så Kommunaldepartementet tilbake, og satte med en gang, så vidt jeg forstår, i gang arbeidet med å få rapporten stensilert og mangfoldiggjort, og trykt for den delens vedkommende som måtte trykkes. En kan beklage at det tok så lang tid. Jeg har ikke noe mer kjennskap til det enn det statsråd Skogly har sagt her i dag. Det svarer til de opplysninger han har gitt meg tidligere.

Hr. Borten sa at han ikke hadde lest rapporten. For mitt vedkommende er jeg i samme situasjon som hr. Borten. Jeg har fått rapporten i formiddag, jeg har fått anledning til å se noe på den, og gjennom dette i tillegg til den orientering jeg tidligere har fått, har jeg noenlunde tak i hva den går ut på. Men jeg har ikke lest den, og derfor tør ikke jeg i dag gjøre meg opp noen mening om hva denne rapporten samlet går ut på. Det er dog en såpass alvorlig sak at en før en gjør seg opp en bestemt mening om den, bør ha lest det dokument som skal danne grunnlaget for ens vurdering.

Når det gjelder spørsmålet om den videre behandling av saken, har Regjeringen av gode grunner for sitt vedkommende ikke kunnet ta standpunkt til det ennå, fordi dens medlemmer ikke før i dag har fått rapporten tilsendt. Men når vi nå har fått den, og får anledning

til å lese den, blir det Regjeringens oppgave å ta opp til overveielse spørsmålet om hva som skal gjøres utover det som allerede er gjort, nemlig å sende den til riksadvokaten.

Jeg vil tro at når det gjelder den videre håndtering av saken, vil vel den også være noe avhengig av den skjebne saken får i påtalemyndigheten. Hvis påtalemyndigheten kommer til at den vil sette i gang rettslig forundersøkelse og eventuelt rettslig tiltale, går jeg ut fra at en når det gjelder den side av saken, må avvente domstolens avgjørelse. Hvis påtalemyndigheten ikke tar slike skritt, må det bli myndighetenes sak å overveie og ta stilling til det ansvarsforhold som de som her har begått feil, kan komme i. Under alle omstendigheter går jeg ut fra at Regjeringen, i første rekke, vil jeg tro, gjennom Kommunaldepartementet og Industridepartementet, må sørge for at rapporten blir gått grundig igjennom med sikte på hva som kan gjøres med en gang for å rette på feil og svakheter som kan gå fram av rapporten. Selvsagt kommer Stortinget inn i bildet, og det er mulig at en burde ha sørget for å mangfoldiggjøre så mange eksemplarer at Stortinget kunne ha fått rapporten når den først forelå mangfoldiggjort. Det ville i så fall ha vært i formiddag, da Regjeringens medlemmer og da pressen og andre fikk den. Men det ville altså ikke ha vært mulig, etter det statsråd Skogly har sagt, før i formiddag.

Jeg går ut fra at rapporten nå, som hr. John Lyng sa, blir trykt og sendt til Stortinget. Den kan selvfølgelig gjerne sendes til Stortingets medlemmer. Om den skal sendes hjem til de enkelte stortingsrepresentanter, går jeg ut fra at det i så fall kan ordnes gjennom Stortingets kontor.

Ellers tør jeg for mitt vedkommende ikke ha noen bestemt formening om i hvilken form saken skal sendes Stortinget. Det er også ett av de spørsmål Regjeringen for sitt vedkommende gjerne vil drøfte før den tar endelig stilling til det.

Hr. Borten sa at det var merkelig at Regjeringen, som dog i hovedsak hadde kjennskap til hva denne rapporten inneholdt, for to dager siden kunne stille seg solidarisk med den statsråd som nå har funnet å måtte søker avskjed. Ja, jeg må si at jeg ikke riktig forstår hva representanten Borten mener med det. Det gjaldt den gang, i møtet tirsdag, en konkret sak som ikke har noen sammenheng med det spørsmål som her er tatt opp til drøfting, og jeg går ut fra at det for Regjeringen som for andre da var naturlig å drøfte den saken og å holde seg til den. Det gjorde Regjeringen, og etter min mening gjorde den rett i det.

1963. Em. 20. juni. — Framleggelse av granskingskommisjonens rapport fra Kings Bay.

Gustavsen: Etter min mening gjorde Regjeringen ikke rett i det.

De stensileringsproblemer som synes å forekomme i den norske statsadministrasjonen, minner meg om et herredsstyre langt ute på landet. Det tar fem dager å stensilere en rapport som denne. Når Odelstinget har hatt et møte på 5 — ja, kanskje ti timer, sørger det lille apparat som er her i Stortinget, for at referatet foreligger for Lagtingets medlemmer i løpet av noen få timer. Når komiteene leverer store opus og vil ha dem stensilert, skjer det her i Stortinget.

Det nevnes noen kart som måtte trykkes. Jeg har sett disse kartene. Jeg våger å påstå at disse kart kunne ha vært stensilert, og de kunne også ha vært trykt i løpet av meget kort tid, hvis man betraktet dette som alvorlig. Og da spørrs det om man betraktet det som alvorlig, og det synes jeg at statsråd Skogly har bekreftet. Vi har fått opplyst at det ble holdt et regjeringsmøte hvor statsråd Skogly meddelte at rapporten var kommet, og så vidt jeg forstod, hadde han da gitt uttrykk for at den inneholdt nokså alvorlige konklusjoner. Mer konkret kan vi vel ikke her uttale oss om dette.

Da vet Regjeringen at Stortinget har én uke igjen før det mister sin talerett helt til 1. oktober, og så skjer det slik at sperrefristen for dette dokument settes til den morgen da Stortinget fratar seg sjøl stemmeretten for en sommerferie, ved å opplse Stortinget. Jeg synes ørlig talt at vi ikke har fått noen forklaring på at det kunne gå så lang tid, som i allfall jeg for min del kan akseptere.

Det ble av Regjeringen betraktet som alvorlig, og det var allerede torsdag i forrige uke. Det ble sagt at industriministeren var fraværende. Hvor lenge han var fraværende, er vi ikke kjent med. Det er heller ikke sagt noe om hvorvidt industriministeren var på et slikt sted at det var umulig, med de kommunikasjoner vi har i 1963, å nå ham, slik at han kunne få rede på dette.

Jeg er uenig med statsministeren i at dette ikke har noe å gjøre med den sak vi behandlet tirsdag. Jeg kan ikke se det slik at når man skal vurdere en statsråds handlinger, skal man utelukkende konsentrere seg om en enkelt sak uten å legge inn i vurderingen hva denne statsråd står for for øvrig. Det synes soleklart i denne sak at her ville det hatt betydning for ens vurdering. Men tirsdag hadde vi overhodet ikke anledning til å vurdere den foreliggende sak på grunnlag av det som her er kommet fram, og som må være nokså alvorlig, når statsråden denne gang og meget fri-

villig har trukket seg tilbake. Jeg synes det er meget alvorlig.

Jeg vil følge hr. John Lyngs antydning med å si at det er rullet ut en del røde løpere i lokalene bak oss. Mye tyder på at de bør rulles sammen igjen.

Røiseland: Eg har ikke hug til å gå til noka detaljvurdering av hovudsaka eller nokon av sidene ved den på grunnlag av det som ligg føre i kveld. Men det som ein likevel må ha lov til å slå fast, eller kunne gå ut frå, er at dette er ei overmåte lei og sorgjeleg sak. Det kan ein rekne med etter den meldinga som blei sendt ut i kringkastinga, og det går jo også fram at det må vere tilfelle når statsråden har funne saka så alvorleg at han har bede om avskjed.

Statsministeren sa her at Regjeringa enno ikke kunne svare på korleis Stortinget skulle bli orientert. Det ville avhenge av korleis det heile utvikla seg, eventuelt korleis det gjekk med eventuelle rettslege forundersøkingar. Det kan eg forstå at Regjeringa reknar slik, og at det ikke er lett i kveld å seie korleis saka skal handsamast. Men eg meiner at når det er slik, bør også Stortinget halde alle veggars opne til å kunne handsame ho. Og då meiner eg at den tanken som hr. John Lyng har lansert, er rett. Det skjer ikke noko ulukke på nokon måte om Stortinget ventar med opplysinga til slutten av september. Noko liknande har vi gjort så mang ein gong. Så kan Stortinget kallast inn, dersom det skulle syne seg å vere ønskjeleg. Dersom det syner seg at det ikke skulle vere grunn for det, vel, så kan Presidentskapet la det vere. Eg meiner at hr. John Lyngs tanke må vere rett.

Otto Lyng: Jeg kan selv sagt heller ikke komme inn på realiteter, realiteter som jeg ikke kjenner. Men jeg vil gjerne ha gitt uttrykk for at jeg for min part meget vel kan forstå de sterke ord som har falt fra enkelte av dem som har tatt ordet i denne sak.

Jeg vil også gjerne personlig ha gitt uttrykk for at jeg synes behandlingen fra Regjeringens side når det gjelder den lange uke som har gått siden den fikk kjennskap til rapporten, og det forhold at man ikke har fått den her i Stortinget, er klanderverdig. Jeg kan godt forstå at Regjeringen ikke har kunnet ta noe standpunkt til realiteten. Men jeg synes at Regjeringen kunne ha sendt rapporten til Stortinget og da ikke gitt den ut for mer enn den er. Man kan kanskje si det på den måten at man faktisk kunne ha sendt rapporten til

Rettelse: S. 4204, 1. sp. i repr. Frida Borges innlegg skal ordene «for det gir muligheter» i 3. siste linje i første avsnitt flyttes en linje opp foran «for nye skatteobjekter».

Stortinget, slik som man sender utrykte vedlegg. Jeg vil gjerne ha gitt uttrykk for at det er kjedelig at man som stortingsmann er nødt til å lese om hva som har foregått, og lese om hva rapporten inneholder, i avisene i morgen tidlig.

Borten: En kort replikk til statsministeren som uttalte at han ikke skjønte hva jeg siktet til, når jeg uttrykte en viss forbauselse over at Regjeringen stilte seg solidarisk bak den statsråd hvis sak ble diskutert for to dager siden. Når jeg uttrykte forbauselse, var det på det grunnlag at statsministeren da sa at statsråd Holler var ekspONENT for Regjeringens forvaltning på industriområdet, for Regjeringens industripolitikk etter krigen rent generelt, herunder også naturligvis forvaltningen av Svalbard, der Regjeringen da måtte ha kjennskap til på hvilken måte den var foregått. Det var på den bakgrunnen at jeg tillot meg å uttale en viss forbauselse over det som skjedde for to dager siden, og det som er skjedd i dag.

John Lyng: Jeg skal være meget kort. Jeg tillater meg å fremsette forslag om at Stortingets opplosning utsettes til 30. september. Jeg går da ut fra som en selvfølge at Presidentskapet, hvis det skulle hende ting som gjør en innkalelse av Stortinget ønskelig, da vil kunne foreta en slik innkalelse, på samme måte som vedkommende komites medlemmer og gruppene kan anmode Presidentskapet om å gjøre dette. Denne ordningen vil da gjøre det mulig for Stortinget å møtes, hvis det skulle skje ting som gjør dette nødvendig, og å møtes på kort varsel, når som helst.

La meg få lov å tilføye en enkelt, meget prosaisk og praktisk reservasjon, som angår den utforming loven om godtgjørelse for stortingsmenn fikk ved den siste endring. Den gjør det nødvendig at man her tar en generell reservasjon, så der i den tid vi ikke direkte møter her, ikke beregnes dagpenger. Men det går jeg ut fra er en så rent praktisk detalj at Presidentskapet med et håndgrep kan forhindre det.

Presidenten: Hr. John Lyng har satt fram dette forslag:

«Stortingets opplosning utsettes til 30. september.»

Leirfall: Ingen av oss kjenner inngående til rapportens innhold. Men det var dog så alvorleg at ein av dei ansvarlege statsrådar fann å måtte søkje avskjed straks han vart kjend

med innhaldet. Det førekjem meg også høgst eiendommeleg at industriministeren — så sterkt berørt som han var av innstillinga — ikke fekk rede på innhaldet før. Han var fråverande. Men det høvde seg tilfeldigvis slik at eg var saman med industriministeren desse to dagane han var fråverande, og eg kan i alle fall bekrefte at telefonforbindelsen med Oslo var i orden.

Statsministeren har no gjentatt statsråd Skoglys unnskyldning om at det tok så lang tid å mangfoldiggjere rapporten. Eg kan heilt ut slutte meg til det hr. Gustavsen sa om denne saka. Vi kjenner jo så godt til at når det er spørsmål om det, kan eit dokument av denne art stensilerast opp på nokre få timer. Men her skulle det altså trengast omtrent ei veke. Det er dog litt for drøyt i fullt alvor å kome køyrrande med det. Og det førekjem meg at statsråden, når han vil prøve å unnskyldie seg med noko slikt, ikke viser den fornødne respekt for Stortinget. Vi veit alle saman at det hadde vore mogleg å gjere Stortinget kjent med den rapporten fleire dagar før.

Statsministeren nemnde også at om det vart spørsmål om at påtalemündigheita skulle ta affære, måtte han avvente resultatet av det. Eg vil gjerne spørje statsministeren om han meiner at ei regjering berre er konstitusjonelt ansvarleg for ting som rammest av straffelova? Mellom det som er straffbart etter norsk lov, og det som ei regjering ikke kan tillate seg, og det som ei regjering ikke kan vere ansvarleg for, ligg det eit vidt felt, og eg trur det er best at vi held oss i det feltet i denne saka både når det gjeld spørsmålet om handsaminga her i Stortinget og når det gjeld spørsmålet om erstatning til dei etterlatte. Og ettersom statsministeren brakte påtalemündigheita inn i biletet, vil eg endå ein gong ha sagt at spørsmålet om erstatning til dei etterlatte skal ikke vere avhengig av om påtalemündigheita finn at forholda har vore straffbare. Det er, etter det som eg har fått opplyst, påvist så mange grove feil der oppe på Svalbard, det har rådd så uforsvarlege forhold i fleire år — noko som har vorte benekta av Regjeringa for stutt tid sidan — at spørsmålet om erstatning skal ikke avgjerast av påtalemündigheita, men ved ei objektiv vurdering av Regjeringa.

Hr. John Lyng har sett fram forslag om at Stortinget ikkje opplysts før til hausten. Eg vil ikkje setje fram det forslaget som eg annonserte før dette er nærmare drøfta, og eg vil be om at forhandlingane no, om reglementet tillet det, blir avbrotne så gruppene kan få halde gruppemøte for å drøfte denne saka. Vi kan ikke utan grundige drøftingar ta stode til eit benkeforslag som er såpass vidtrekkjande.

Presidenten: Hr. Leirfall har, formodentlig da på vegne av Senterpartiet, bedt om at det blir anledning til å holde gruppemøter. Ønsker de andre partigruppene å holde møter?

Det er flere talere på talerlisten, og presidenten gir ordet utenfor tur kun til dem som ønsker å uttale seg om det spørsmål hr. Leirfall nå har reist.

Bondevik: Eg synest det er noko vanskeleg å ta stode til spørsmålet om gruppemøte på dette tidspunkt. Men dersom det er så at ein kan rekna med at Stortinget no kan gjera eit vedtak om at det vil halda fram med sitt arbeid — og det er vel den rette forma, det er vel Kongen som gjer vedtak om at Stortinget skal opplystsast eller ikkje — har vi i allfall tid til gruppemøte og andre ting i morgen, og det kunne vel då vera ei naturleg løysing på dette spørsmålet.

John Lyng: Jeg vil støtte hr. Bondeviks praktiske forslag om at vi skal gå fram på den måten. Jeg tror også han har rett i at det forslag jeg fremsatte, rent redaksjonelt bør endres noe — hvilket det jo da vil bli anledning til å komme tilbake til hvis Stortingets møte utsettes til i morgen formiddag.

Presidenten: Presidenten mener på den annen side det er vanskelig å motsette seg en enkelt gruppens ønske om at det skal holdes gruppemøte.

Borten: Jeg er enig i at det kan være praktisk ønskelig å få tid til å få drøftet spørsmålet all den stund det er såpass mange sider som blir trukket fram på et så sent tidspunkt. Men hvis saken praktisk kan løses på den måten hr. Bondevik har antydet, at Stortinget fortsetter sine forhandlinger formelt, og det kan bli tid til å holde gruppemøter i morgen, hvilket er ønskelig å få gjort før vi er nødt til å forfölge denne sak videre, synes jeg det er en brukbar løsning.

Presidenten: Debatten om hvorvidt det skal holdes gruppemøter, er nå slutt.

Neste taler på talerlisten er hr. Bondevik.

Bondevik: Eg skal ikkje nytta mange ord lenger i denne saka, men det var eit par ting som eg gjerne ville få poengtera. Eg er heilt samd i den tanken som hr. John Lyng kom med, at i den vanskelege situasjon som me no er i, bør ikkje Stortinget løysast opp formelt, men det bør vera høve til når som helst å koma tilbake til denne saka. Men eg er ikkje så heilt sikker på om spørsmålet om det eventuelt skal verta innkalla storting utover sommaren eller hausten, skal liggja til avgjerd i

Presidentskapet. Eg trur at i denne saka får Stortinget sjølv avgjera om det meiner at det bør samlast eller ikkje.

Etter det som statsministeren opplyste, må ein i alle tilfelle rekna med at dersom heile vårt rettsapparat skal setjast i sving, vil det ta lang tid før alle sider ved denne saka er klårlagde, og så lenge kan i alle tilfelle ikkje Stortinget venta i ei sak som denne. Eg vil også seia — utanom det som eg før har nemnt — at Regjeringa hadde hatt mange høve til å orientera Stortinget om denne saka, jamvel om me har hatt mange og lange møte, og det kunne gjerast gjennom fleire kanalar. Eg synest det er nokså urimeleg at mange av oss får høyra i ettermiddag og i kveld at ei så alvorleg sak har vore kjend av Regjeringa, og at det har vore sendt melding til pressa, og pressefolka veit mykje, men me i Stortinget veit nær sagt ingen ting før akkurat med det same me skal gå frå kvarandre.

Presidenten: Presidenten vil gjerne si at av forståelige grunner må Stortinget treffe en avgjørelse i kveld. Den kan ikke utsettes til i morgen.

Hønsvald: Jeg skal ikke komme inn på den vurdering som her er foretatt av granskingskommisjonens rapport. Det har jeg ingen forutsetninger for å gjøre. Jeg forstår at rapporten er meget alvorlig, og at det rettes en sterkt kritikk mot en del personer i rapporten. Men jeg har ikke lest en linje av den, og jeg vil nødig avsi noen kjennelse eller gjøre meg opp en mening før jeg har lest rapporten.

Det var naturligvis rimelig at denne saken kom opp her nå. Det var vel kanskje noe vi ventet på alle sammen, og det er også rimelig at man vil holde adgangen åpen til å kunne behandle denne saken på et tidligere tidspunkt enn 1. oktober. Jeg er ikke så sikker på om det har noen særlig praktisk betydning, og jeg har litt vontd for å forstå på hvilket grunnlag Stortinget skal behandle saken før riksadvokaten har avgjort spørsmålet om rettslig etterforskning og det eventuelle resultat av den rettslige etterforskning foreligger. Det vil i allfall bare bli på et halvt grunnlag vi da kan foreta vurderingen. Men når det fra såpass mange hold er kommet ønske om at Stortinget ikke skal oppløses i morgen, for å holde adgangen åpen til å kunne tre sammen før 1. oktober, kan jeg gjerne stemme for det.

Statsminister Gerhardsen: Hr. Borten sa at rapporten må inneholde meget alvorlige anklager når statsråd Holler har funnet det nødvendig å ta den konsekvens at han søker om

avskjed. Jeg vil da gjerne få gjøre oppmerksom på at så vidt jeg har forstått, inneholder rapporten ingen kritikk mot statsråd Holler som sjef for Industridepartementet, idet kommisjonen uttrykkelig har sagt fra at det ikke er dens oppgave å vurdere de enkelte statsråders ansvar. Det ligger i sakens natur at det er slik, som hr. Leirfall også var inne på, at det er Stortingets organer som skal vurdere regjeringsmedlemmene ansvarsforhold når denne saken kommer til Stortinget og dets organer.

Derimot er det rettet til dels sterk kritikk mot styret og mot ledelsen i selskapet. Og det statsråd Holler har ment, er at i den utstrekning det reises slik kritikk, er det hans konstitusjonelle ansvar, og han har ment at det da vil være korrekt av ham å trekke seg tilbake som statsråd, altså søke avskjed som statsråd, når disse spørsmål nå skal behandles videre i departementet og i administrasjonen.

Hr. Leirfall spurte om det var slik at en nå skulle sitte ned og avvente en rettsavgjørelse, og jeg tror det var hr. Bondevik som sa «dersom hele rettsapparatet skal settes inn». Til det siste er det å si at det er verken Regjeringen eller Stortinget som avgjør i hvilken utstrekning rettsapparatet skal settes inn. Det er vel her i første rekke påtalemyndigheten som har det avgjørende ord, og det får vi vel da bøye oss for alle.

Denne saken har i så måte to sider. Det som er Regjeringens ansvar — dens konstitusjonelle ansvar — vil komme til Stortinget på regulær måte ved behandlingen av de saker den har befatning med. Jeg går ut fra at under alle omstendigheter må Regjeringen sende en melding til Stortinget og gi beskjed om de rent praktiske, konkrete tiltak som den gjennom de interesserte departementer finner å måtte sette i verk på grunnlag av ting og forhold som det er pekt på i rapporten.

Ellers gjelder det vel for oss alle at vi nå først må få anledning til å lese rapporten i sin helhet før vi kan gjøre oss opp noen bestemt mening om hvordan saken videre skal håndteres.

Borten: Jeg bad om ordet for å kommentere det forslag som er fremsatt av representanten John Lyng om at Presidentskapet skal overlates fullmakt til å vurdere og avgjøre om det er nødvendig å innkalte Stortinget. Jeg er ikke helt enig i en slik tanke. Jeg tror det korrekte må være at Stortinget selv beslutter at det skal samles en bestemt dato før neste stortingssesjon, slik det har gjort før når det var saker det ville drøfte. Dermed er det ikke sagt at innholdet av rapporten og det videre forløp er av en slik art at det skal gjøres, og det er ikke sikkert at arbeidet er så langt

fremskredet, men jeg mener at det er ikke mye foregrevet ved å bestemme at Stortinget skal kalles sammen til en bestemt dato, for eksempel tre dager før det nye Storting skal tre sammen, slik som vi gjorde for to år siden for å behandle et grunnlovsforslag. Jeg synes det er mer korrekt enn å overlate til Presidentskapet å ta hva jeg her vil kalle en politisk avgjørelse, som det i realiteten kan bli, om hvorvidt Stortinget skal samles eller ikke.

Til slutt vil jeg gjerne spørre om hvordan man har tenkt det når det gjelder den ordningen som hr. Bondevik gjorde seg til talsmann for, at Stortinget fortsetter sine forhandlinger formelt, og at det da blir adgang til å holde gruppemøter for eksempel i morgen. Jeg vil da spørre presidenten om det er forutsetningen at det bare skal være denne adgang, eller om det er forutsetningen at det skal være et nytt stortingsmøte innkalt på kort varsel i morgen før opplosningen. Jeg vil gjerne ha det klart før vi avslutter dette møtet.

Presidenten: Spørsmålet om Stortinget skal høytidelig oppløses i morgen, må avgjøres før dette møtet heves. Det forekommer presidenten å være helt klart.

Asdahl: Jeg er enig med hr. Leirfall og hr. Otto Lyng og andre som har gitt uttrykk for at dette er en meget kjedelig sak. Hr. Bondevik reist i et tidligere innlegg spørsmålet om når statsråd Holler var blitt kjent med enkelte hovedtrekk i rapporten. Det er — så vidt jeg har oppfattet det — ikke kommet noe svar på dette, og jeg skal ikke etterlyse noe svar. Når jeg ikke gjør det, er det fordi jeg på grunn av manglende svar må gå ut fra at statsråden i hvert fall var kjent med at rapporten forelå, før koksverkdebatten. Noe annet ville vel også være ulogisk og unaturlig å anta, for selv om statsråden ikke var til stede under regjeringskonferansen den 13. juni, var det vel utenkelig at den som rapporten i første rekke vedrørte, ikke fikk noe av innholdet å vite før syv dager var gått.

Hvis ikke dette blir avkreftet, går jeg ut fra at min antagelse på det punkt er riktig.

Røiseland sa fra seg ordet.

Presidenten: Flere talere er ikke inntegnet, og debatten erklæres for avsluttet.

Etter konferanse mellom presidenten og hr. John Lyng har forslaget fått denne form:

«Stortinget ber Presidentskapet om å sørge for at opplosningen av Stortinget blir utsatt til 30. september.»

Som kjent er det Presidentskapet som etter tilråding fra arbeidsordningskomiteen har be-

sluttet at Stortinget skal oppløses 21. juni. Hvis dette forslag blir vedtatt, vil President-skapet holde møte straks etter at dette møtet er hevet, for å treffe sin beslutning. Representanten John Lyngs forslag er opptatt til voting.

V o t e r i n g :

John Lyngs forslag bifaltes enstemmig.

Presidenten: Vi er dermed ferdig med dagens kart — og mer enn det, og presidenten vil før dette siste ordinære møte heves, få lov til å ønske Stortingets representanter, Regjeringens medlemmer, presselosjen, Stortingets tjenestemenn og alle som er knyttet til Stortinget, en god sommer.

Møtet hevet kl. 00.05.

—

Møte torsdag den 8. august kl. 11.

President: Langhelle.

D a g s o r d e n :

Referat.

Ved det foretatte navneopprop var følgende representanter fraværende:

Dahl-Goli, Karen Grønn-Hagen, Berntsens, Erling Petersen (forf.), Bergesen, Henry Jacobsen (fra Dahl-Goli, Berntsens, Bergesen og Henry Jacobsen forelå permisjonssøknader som senere referertes).

Presidenten: Fra representanten Parelius Berntsens foreligger følgende permisjonssøknad, datert 26. juli 1963:

«Idet jeg viser til vedlagte legeerklæring søker jeg herved sykepermisjon til og med 31. august 1963.

Varamann bes innkalt.»

Etter forslag av presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Saken behandles straks.
2. Søknaden innvilges.
3. Vararepresentanten, jernbaneekspeditør Rolf Hellum, innkalles for å møte i permisjonstiden.
4. Hellum innvelges i Lagtinget under representanten Berntsens permisjon.

Presidenten: Hr. Hellum er til stede og vil ta sete.

Fra representanten Ole Bergesen foreligger følgende permisjonssøknad, datert 2. august 1963:

«Jeg tillater meg med dette å søke om sykepermisjon til 1. oktober d. å.

Legeattest vil bli eftersendt.

Varamann bes innkalt.»

Legeattest foreligger.

Etter forslag av presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Saken behandles straks.
2. Søknaden innvilges.
3. Vararepresentanten, gårdbruker Peter Molaug, innkalles for å møte i permisjons-tiden.

Presidenten: Hr. Molaug er til stede og vil ta sete.

Fra representanten Henry Jacobsen foreligger følgende permisjonssøknad, datert 3. august 1963:

«Da jeg f. t. ligger på Moss sykehus, bekla-ger jeg ikke å kunne møte i Stortinget 8. au-gust d. å.

Jeg tillater meg å søke om 14 dagers syke-permisjon og ber om at varamann blir inn-kalt.»

Etter forslag av presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Saken behandles straks.
2. Søknaden innvilges.
3. Vararepresentanten, journalist Arvid Johanson, innkalles for å møte i permisjons-tiden.

Presidenten: Hr. Johanson er til stede og vil ta sete.

Fra fra Dahl-Goli, Bergen, er kommet følgende telegram, datert 5. august 1963:

«Dahl-Goli alvorlig syk. Kan ikke møte tors-dag.»

Etter forslag av presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Saken behandles straks.
2. Representanten Dahl-Goli gis sykepermisjon inntil videre.
3. Vararepresentanten, husmor Agnes Bakkevig, innkalles for å møte i permisjons-tiden.

Presidenten: Fru Bakkevig er til stede og vil ta sete.

Minnetaler over tidligere stortingsrepresen-tanter Hagbarth Lund og Knut Olson Mark-hus.